

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 135. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167181534544/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Sygdomme til fælles, nemlig: de, som tilbrages ved ulykkelige Hændelser og ved Alderdom. Hvad de første angaar, da har den vise og gode Skaber indgivet Dyrene selv Kundskaber om de fornødne Lægedomme. Hunden ligger sit Saar; andre Dyr have naturlige botaniske Kundskaber, saa at de strax kan finde Lægedom for den Gift, som de vare saa uheldige at æde iblandt deres Foder, naar de kun ere fri og kan søge den. Menneskene derimod ere raadvilde, kan ikke hjælpe sig selv og dræbes ofte af en Doktor, som de har Fortrolighed til; ja er et Menneske meget usjelt, saa ster det ikke sjelden, at han maa dø, fordi han ikke kan betale den Lægedom, der kunde hjælpe, eller den Doktor, der ikke gaar et Skridt uden Betaling. Ja, det kan vel endog hændes sig, at en Patient maa dø, fordi han bor i jaan smal en Gade, at Lægens Vogn ikke kan komme der. Hvad Alderdoms Behovligheder angaa, da søles de aldrig hos Dyrene i den Grad som hos Menneskene, thi naar de end vise sig paa det heftigste, saa er der altid en velgjørende Kugle i Beredskab, eller en Sæl med en Sten ved, som med et gjør Ende paa det ufornuftige Dyr's Lidelser; naar derimod Mennesket maa udholde de Pinsler, der ere haardere end Døden, og dog ikke kan opnaa Maalet for sine Duffer, der ikke er andet end Enden paa et pirrligt og kyrdet Liv*).

*; Der synes som Natur der har glemt at tale noget om de smitsomme Sygdomme. Hvad Udelæggelse Kvaegsygen anretter iblandt det store Forræag, Skab iblandt Faarene og Sniben blandt Hestene, er noksom bekendt; men aldrig smittes Hesten af Kvaegsygen eller Faaret af Sniben; ethvert Dyr har iblandt de smitsomme Sygdomme kun en enkelt Hjende, naar Menneskene derimod maa nøje vogte sig for Pest, Smaatopper, Mæslinger, Sprinkler, Mødgang, Forraadnesfeber, Skarlagensfeber, veneriske og tusende Slags anden Smitte. End videre kunde her have været Sted til at tale om andre Udelæggelser, ja vel blandt de ufornuftige som de fornuftige Dyr. Naar Dyrene have at fegge for Mennesket, saa gives der ogsaa mange Steder, hvor disse maa fregte for hine; og naar Dyrene ere udlatte for Fæer og Liv, Bjørne og andre Raabere, ja have Menneskene derimod Udsættelse,